

JONG VOLKSCHE FRONT (JVF), bisschoppelijk goedgekeurde katholieke Vlaamse studentenbeweging (1933-1944).

Omdat in West-Vlaanderen rond 1933 de overkoepelende werking van het **Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS)** haast onbestaande was geworden terwijl nochtans talrijke plaatselijke studentenbonden in parochies en colleges bleven verder werken, groeide de behoefte aan een nieuwe Vlaamsgezinde koepelvereniging, die het vertrouwen van de kerkelijke overheid zou krijgen. Gedragen door een nieuwe in de geest van de Katholieke Actie (KA) gevormde generatie scholieren, studenten en seminaristen startte daarom **Albert de Clerck** in 1934 met het JVF. Dat bleef ondergeschikt aan de Katholieke Studentenactie (KSA) en kreeg bijvoorbeeld nooit een eigen

uniform. Het groepeerde in 1935-1936 al 65 West-Vlaamse plaatselijke studentenbonden en zijn tijdschrift *Jong Volksche Front* telde toen 1500 exemplaren. Toen in 1935 de Oost-Vlaamse KSA naar West-Vlaams voorbeeld koos voor zuiver kerkelijk strijdende KA, probeerde het JVF daar de concessie te krijgen voor het overkoepelen van de Vlaamsgezinde werking, maar de Oost-Vlaamse promotors ervan Jef van Steenberghe en Edgard van Cauwelaert, slaagden er niet in de beweging van de grond te krijgen. Ook de Limburgse KSA koos in 1934 voor aparte gowleidingen voor respectievelijk Vlaamse en Katholieke Actie, al bleven de plaatselijke studentenbonden één.

Het West-Vlaamse JVF wist in 1938 tot samenwerking te komen met de Limburgse gowleiding voor Vlaamse actie (die zich *Jong Limburg* noemde) wat resulteerde in een gemeenschappelijk logo en het gedeeltelijk samen uitgeven van het tijdschrift *Jong Volksche Front* waarvan de oplage steeg tot 2200 exemplaren. In Leuven vormden leiders en oud-leden van het West-Vlaamse JVF en het **Hoogstudentenverbond voor Katholieke Actie** in 1935 een universitaire afdeling die steun gaf aan het JVF in West-Vlaanderen, zich van politieke actie onthield en in het najaar van 1938 werd opgeheven. Vele leden ervan sloten daarop aan bij het **Jeugdfront**, dat in JVF-geest was totstandgekomen, zelfstandig stond tegenover de Kerk, zich ook openstelde voor niet-studenten en vooral jongeren aantrok die een rol hadden gespeeld in de diverse KA-jeugdorganisaties, en zich verspreidde over het Vlaamse land in 17 arrondissementele afdelingen.

Het JVF was de exponent van drie stromingen tegelijk: van de KA-beweging, van de **Groot-Nederlandse** beweging, maar dan ontdaan van haar staatsvormende consequenties, en van de Revolution von rechts-gedachte van waaruit het een volkse mentaliteit en een volkse orde wilde realiseren. De V.B. beschouwde het als een nationale beweging en niet als een taalstrijd. Ze moest een federale herinrichting van de Belgische staat realiseren, wat het belang van Vlaanderen en België kon verzoenen. Ze moest ook de Vlaamse volkscultuur bevorderen en zo bijdragen tot de groei van een **Dietse** natie waarvan de toekomstige eenheid door het JVF wel werd gedroomd, zonder dat het de weg daar naartoe wilde bepalen. De revolutie van rechts-stroming boog het JVF in katholieke zin om tot de blauwdruk van een "nieuwe sociale orde in een radicaal christelijke stijl", dit is gekant tegen zowel liberaal individualisme als tegen socialistisch klassenegoïsme en voor de vorming van organische standensamenwerking. De eigen rol van studeren daarin was het bevorderen van een christelijk-humanistische cultuurstroming. Het JVF pleitte voor de Vlaamse concentratie in een katholiek rechts volksfront ("een Volk, een front"), dat de Vlaamse kwestie vlug zou oplossen en links in

Vlaanderen een halt zou toeroepen. Het belangrijkste optreden naar buiten was de deelname van het JVF aan de **Flor Grammensactie** van 1937 en 1938 – waar het “troepen” leverde om met de verfkwest in de hand “Vlaanderen te vernederlandsen”. Het JVF overleefde de Tweede Wereldoorlog niet. Na de bevrijding werd zijn rol overgenomen door de intussen steviger georganiseerde KSA – Jong Vlaanderen dat de Vlaamse en de Katholieke Actie van de katholieke studerenden integreerde in een jeugdbewegingswerking met actiecomponenten.

LITERATUUR: L. Vos, ‘De politieke oriëntering van de katholieke styuderende jeugd in Vlaanderen. 1936 -1940. Een voorlopige balans’, in *BTNG*, jg. 7, nr. 1-2 (1977), p. 207-235; – id., *Bloei en ondergang van het AKVS*, 2 dln., 1982; – E. Colenbier. ‘Vlaams strijdend en kerkelijk voelend. Het Jong Volksche Front’, in *Gisteren. Tijdschrift voor mensen die belangstelling hebben voor het verleden van KSJ-KSA-VKSJ*, jg. 13, nr. 4, (1993), p. 7-17; jg. 14, nrs. 1-2 (1994), p. 3-10 en p. 3-9.

ILLUSTRATIE(S), zie: West-Vlaanderen.

LOUIS VOS